

Tittel: SYMBOLISME!

Ingress: *Den kunstner som har øynene rettet mot sitt indre, er en gud. Men den maler som kun ser det ytre, er en apekatt.* (Saint-Pol-Roux)

Av: Elisabeth Leinslie

Til Damaskus

Regi: Oskaras Korsunovas

Scenografi: Jurate Paulekaite

Komponist: Gintaras Sodeika

Med: Ågot Sendstad, Øystein Røger, Jan Hårstad, Per Frisch, Andrine Sæther, Anders T. Andersen, Ole-Jørgen Nilsen og Monna Tandberg.

For noen år siden så jeg en forestilling på Torhovteatret som het *Vi er ikke kaker!* Et abstrakt stykke med mye fysisk spill. Jeg husker det godt enda fordi det var usedvanlig bra og gripende. Når jeg oppdaget at Nationaltheatret hadde invitert samme regissør til å sette opp Strindbergs *Til Damaskus*, ble jeg spent og nysgjerrig på hvordan han ville løse oppgaven.

Korsunovas er en ledende teaterregissør i Litauen. Han har sitt eget uavhengige teater i Vilnius som han har turnert verden rundt med. Når han nå tar med sin teaterkultur til Norge så byr han ikke bare på tre timer dødsbra teater, men han serverer en kuriositet som du bør få med deg.

Symbolisme

Til Damaskus markerer Strindbergs overgang fra naturalismen til drømmespillet. Og det var nettopp i symbolismens fødeland Frankrike, Strindberg gjennomgikk den psykiske krisen som førte han inn i en ny litterær sjanger. Her er det underbevisstheten og det ubevisste som skal vris og venges. Vi føres inn i hovedpersonens hode – ikke ulikt romanen *Sult*.

Korsunovas har tatt symbolismen i Strindbergs dramatikk på alvor. Scenografien og lys- og lydkomposisjonen er spekket med tablåer og heftige symboler. Det smøres på i tykke lag, men det blir allikevel aldri for mye. Det audiovisuelle landskapet som males opp på Amfiscenen er en befrielse fra minimalismen vi har sett så mye av på teatret de siste årene. Estetikken vi serveres i denne forestilling har jeg ofte møtt i avantgardeteatret, men i institusjonen er den sjeldent å se – i hvert fall ikke her til lands.

Den nådeløse estetikken er så ekspressiv at det oppstår en konstant (og tilskirtet) fokuskrig mellom den og skuespillerne. Skuespillerne behersker dette samspillet med de sceniske elementene (scenografi, lyd, lys) meget godt. De er ekstremt nærværende og følsomme for forestillingens rytme. Spesielt hovedrolleinnehaverne Ågot Sendstad og Øystein Røger imponerer. Anders T. Andersen skal også nevnes. Ikke fordi han får vist seg som den gode skuespiller han er, men fordi han gjennom hele forestillingen tilfører stadig nye menings-dimensjoner ved å fungere som et vandrende symbol.

En perle

Jeg forventer meg aldri mesterverk når jeg går i teatret. Kall meg gjerne en skeptiker, men genial teaterkunst er en sjeldenhets. *Til Damaskus* forteller oss at vi har å gjøre med en intelligent og begavet regissør. Alle elementene i forestillingen er arrangert til en komposisjon som fungerer langt utover det språket kan gjengi. Det er ingen genial forestilling, i ordets rette forstand. Men det er en sjeldent opplevelse. En perle av et kunstverk.